

Uitvoeringsagenda [CONCEPT]

Beleidskader landelijke (plus) collecties

Elma Lammers

13-04-18

Inhoud

1. Aanleiding
2. Onderzoeksresultaten (highlights)
3. Uitgangspunten
4. Overzicht implementatie in zes facetten
5. Facet 1: werkverband
6. Facet 2: financieringsmodel
7. Facet 3: collectievorming kennisplus
8. Facet 4: collectie muziekdragers
9. Facet 5: overige landelijke collecties
10. Facet 6: landelijk IBL

1. Aanleiding

- **Huidige situatie:** De PLUSfunctie is momenteel belegd bij 14, doorgaans grotere, lokale bibliotheken die een specifiek wetenschapsdomein op HBO+ niveau collectioneren: de PLUSbibliotheken*. Samen met de CDR zijn zij binnen het openbaar bibliotheekstelsel de enige leveranciers in het landelijk IBL-circuit.
- **Gewenste situatie:** Omdat vanuit het klantperspectief een op het netwerk ingerichte, brede PLUSfunctie voor fictie én non fictie wenselijk is, dient de PLUSfunctie te worden herzien waarbij de financiële borging een belangrijk aandachtspunt is.
- **Gezamenlijk collectieplan:** In het Gezamenlijk Collectieplan staan zes afspraken die betrekking hebben op de herijking van de PLUSfunctie. In navolging van deze afspraken dienen de PLUSbibliotheken, POI's en de KB een nieuw kader op te stellen voor de invulling van de integrale PLUSfunctie in het netwerk waar ook de CDR bij betrokken zal worden.
- **Advies nieuw beleidskader plusfunctie:** als extern kwartiermaker heeft Maurits van der Graaf een onderzoek uitgevoerd naar de huidige plusfunctie. Op basis hiervan is in afstemming met stakeholders en onder regie van een stuurgroep (KB, Plus, SPN en CDR) een advies uitgebracht met betrekking tot de herijking van de plusfunctie.
- **Vertaling advies in uitvoeringsagenda Beleidskader landelijke (plus) collecties:** t.b.v. de implementatie van het nieuwe beleidskader is o.b.v. het uitgebrachte advies door de KB onderliggende uitvoeringsagenda opgesteld.

**Voorheen werden deze bibliotheken hier vanuit de provincies voor gefinancierd, deze subsidiering is echter grotendeels weggefallen.*

2. Onderzoeksresultaten (highlights)

Kennisplus (collectie en dienstverlening op HBO+ niveau):

- Collectiebeleid primair afgestemd op lokale/regionale vraag
- Programmering kennisplus ‘veelbelovend’
- Vraag naar kennisplus collectie op landelijk niveau aanwezig (30-40% van het landelijk IBL verkeer)
- Landelijk toegewezen kennisplus collecties weinig toegevoegde waarde t.o.v. de gezamenlijke OB-collecties

Muziekdragerscollectie CDR

- Steeds meer bibliotheken hebben geen muziekdragerscollectie meer in huis maar maken voor deze specialistische collectie volledig gebruik van die van Muziekweb
- Dalende uitleencijfers, mogelijk stabilisering

Digitale collectie:

- Sterk groeiend percentage van totaal uitleningen is digitaal (groei van 10% in het laatste jaar)
- Groeiend aanbod e-books en gedigitaliseerde publicaties

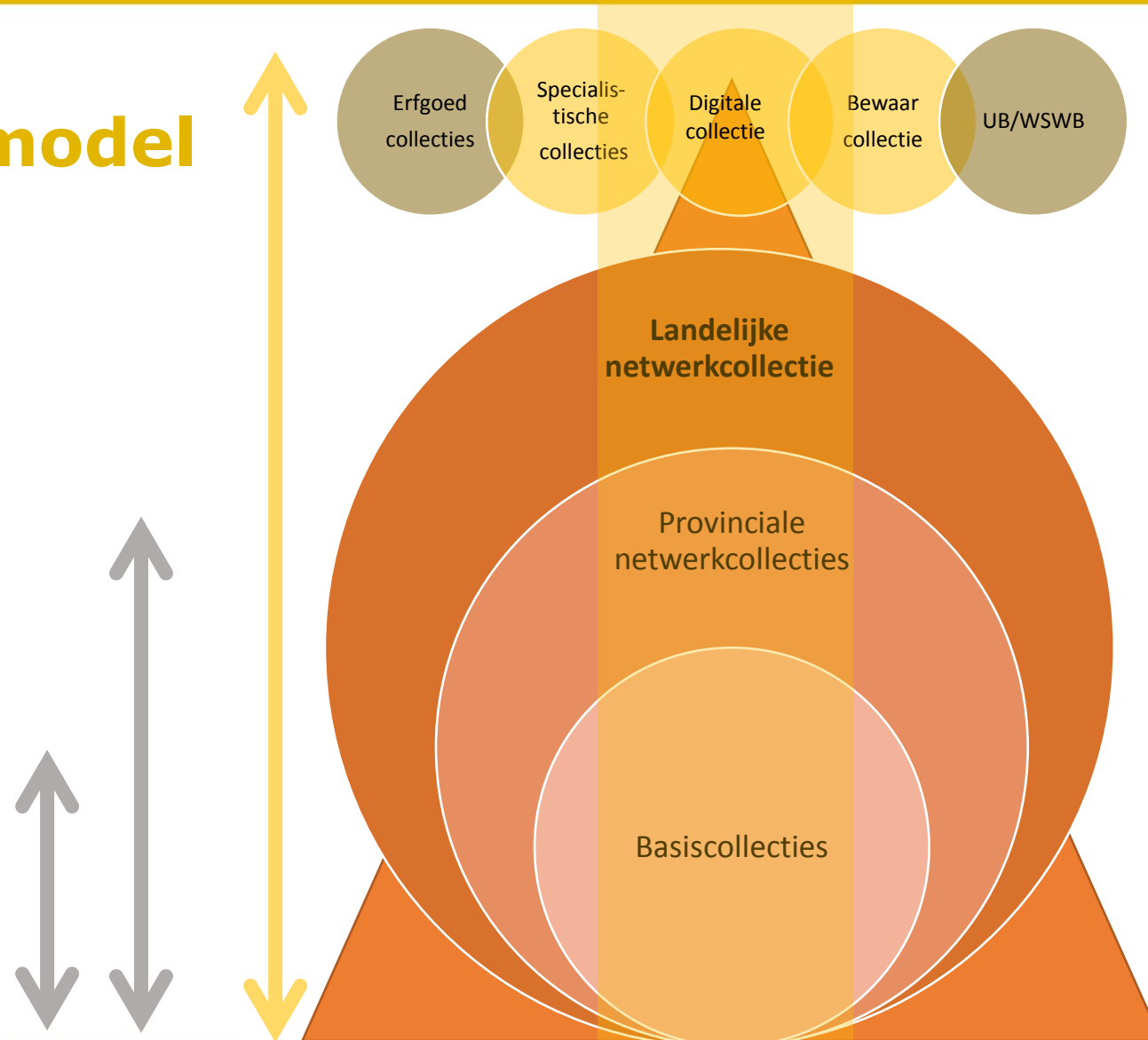
IBL

- Toename landelijk IBL verkeer

3. Uitgangspunten: (landelijk) collectie model

Norm af te handelen klantvraag binnen de provincie: 99,9%

Norm af te handelen klantvraag binnen de bibliotheekorganisatie: 95%

3. Uitgangspunten: landelijke (plus)collecties

Aansluiting volgens model

Collectieonderdelen die enkel op landelijke schaal efficiënt en effectief zijn, zullen worden aangesloten op het model landelijke collecties. Dit houdt in dat:

Digitaal:

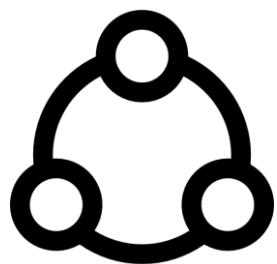
- Altijd zal worden verkend hoeverre dit collectieonderdeel digitaal kan worden verzorgd

Fysiek

- **Landelijke netwerkcollectie**
In eerste instantie wordt gekeken of dit onderdeel als landelijke netwerkcollectie kan fungeren.
- **Specialistische collecties**
Als het een specialistische collectie betreft kan worden gezocht naar een gespecialiseerde partij binnen of buiten het stelsel die deze collectie verzorgt.
- **Bewaar- en erfgoedcollecties**
Collecties die bewaren als voornaamste doel hebben een transitietraject ingaan richting bewaar- of erfgoedcollecties. Deze collecties vallen buiten de primaire verantwoordelijkheid van het netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen.

4. Overzicht implementatie in zes facetten

Organisatie

1. Werkverband grote
collectie-bibliotheken

2. Financierings-
model

3. Collectie
kennisplus

4. Muziekdragers

5. Overige landelijke
collecties

6. IBL

SPN/ Huidige PLUS /
CDR

- Opzetten
werkverband grote
collectie
bibliotheken

KB/VOB/SPN /CDR
bestuurslagen

- Overeenstemming
financieringsmodel
vanuit
netwerkperspectief

KB/Werkverband

- Project
collectievorming
netwerkcollectie
Kennisplus

KB/CDR

- Vind- en
beschikbaarheid
fysieke
muziekdragers
collectie

KB en Werkverband

- Aansluiten andere
landelijke collecties

KB en werkverband

- Inrichting
vernieuwde IBL
voorziening

5. Facet 1: werkverband grote collectie OB's

Project. SPN, Stichting Plus en CDR starten een project m.b.t. de inrichtingen van een landelijk werkverband. Organisatievorm en profiel van deelnemers zijn aandachtspunten. Tijdsfad: voorjaar-najaar 2018, implementatie 1/1/2019.

Samenstelling

- Voorstel: regie vanuit SPN
- +/- 30 grote collectie OB's waaronder de huidige Plusbibliotheken
- CDR

Verantwoordelijkheden:

- Monitoring en afstemming fysieke landelijke (netwerk) collecties (aanschaf, beheer, en bewaarbeleid)
- Metadatatering landelijke netwerkcollecties*
- Leveranciers rol in het landelijk IBL-verkeer
- Leveren van inspanningen* m.b.t dienstverlening, kennisdeling, deskundigheidsbevordering

* Holdinggegevens + Aanschaf buiten de NBD-stroom

**In aansluiting op landelijke programma's en platforms (m.n. Leven Lang Leren, Wetenschap voor iedereen, de Innovatieagenda en BiebtoBieb)

6. Facet 2: financieringsmodel (1/3)

Voorstel ter besluitvorming

Nader voorstel komt voort uit project

Proces loopt

Collectievorming & behoud

	Kostenpost	Financiering	GEM	PROV	RIJK
Lokaal	Lokale collectie	OB's	€		
Provinciaal	Provinciale netwerkcollectie	OB's uit provinciaal netwerk, POI's*	€	€	
	Regionaal erfgoed**	Provinciale partij/ OB	€	€	
Landelijk	Landelijke netwerkcollectie	OB's POI's*	€	€	
	Digitale collectie	KB			€
	Muziekdragers	CDR			€

*Voor wat betreft provinciale achtergrond-/ IBL-collecties

**Indien aanwezig

6. Facet 2: Financieringsmodel (2/3)

Voorstel ter besluitvorming

Nader voorstel komt voort uit project

Proces loopt

Leenverkeer

	Kostenpost	Financiering	GEM	PROV	RIJK
Lokaal	Fysiek leenverkeer	OB's & POI's	€	€	
Provinciaal	Fysiek IBL	OB's uit provinciaal netwerk d.m.v. clearinghouse, POI's. 	€	€	
Landelijk	Fysiek IBL	Leverende (veelal uit werkverband) & vragende OB's, dmv clearinghouse. POI's. 	€	€	
	IFL	CDR, vragende OB's	€		€
	Digitaal leenverkeer	KB			€

6. Facet 2: financieringsmodel (3/3)

Voorstel ter besluitvorming

Nader voorstel komt voort uit project

Proces loopt

Organisatie en ontsluiting

	Kostenpost	Financiering	GEM	PROV	RIJK
Landelijk	Metadata NBD-collectie	Alle OB's (omslagstelsel)	€		
	Metadata buiten NBD-collectie+ holdinggegevens	OB's, POI's	€	€	
	IBL-voorziening, NBC	KB			€
	Inzet werkverband	OB's uit werkverband, CDR, SPN	€	€	€
	Inzet coördinatie collectieplan	KB			€

7. Facet 3: collectievorming kennisplus

Project. Het Werkverband (fysiek) en de KB (digitaal) starten een project waarbinnen de collectievorming zal worden geoptimaliseerd, de afstemming met de programmering is een belangrijk aandachtspunt. Tijdsfad: voorjaar-najaar 2018, implementatie 1/1/19.

Uitgangspunten

Fysiek

Deelnemers werkverband collectioneren in onderlinge afstemming voor hun eigen werkgebied/regio en vormen zo een netwerkcollectie die door het gehele land gebruikt kan worden. Afstemming met programmering en digitale collectie.

Digitaal

KB koopt licenties van e-books en andere digitale bronnen/databanken in. Afstemming met landelijke programmering.

8. Facet 4: Muziekdragerscollectie CDR

Proces. De CDR verkent in samenwerking met het werkverband en de KB de mogelijkheden voor de fysieke muziekdragerscollectie.

Aandachtspunten

- Verbeterde vind- en beschikbaarheid collectie muziekdragers op korte termijn
- Transitie naar erfgoedinstelling op lange termijn

9. Facet 5: Aansluiten overige landelijke (plus)collecties op model

Proces. In lijn met het Gezamenlijk Collectieplan worden waar van toepassing ook andere collectieonderdelen volgens het model op landelijke schaal georganiseerd.

Korte termijn

- Bladmuziek (combinatie van netwerk- en erfgoedcollecties)
- Film (specialistische-/ bewaarcollectie)

Lange termijn

- Overige collectieonderdelen die in de toekomst mogelijk enkel op landelijke schaal efficiënt en effectief blijken te zijn

10. Facet 6: IBL

Project. Uit het nieuwe beleidskader komen onderstaande uitgangspunten voort met betrekking tot IBL. De implementatie hiervan zal door het werkverband in samenwerking met de KB en in aansluiting op de inrichting van de nieuwe IBL voorziening worden opgepakt. Tijdsfad: 2018, implementatie 2019.

A. Clearinghouse & tarieven

Voor landelijke aanvragen betaalt de vragende bibliotheek een bedrag dat ten goede zal komen aan de leverende bibliotheek

- Vaststelling tarieven door Werkverband/VOB
- Beheer clearinghouse door SPN

B. Integrale beschikbaarheid en zichtbaarheid alle collecties

- Aansluiting alle digitale collecties op NBC/IBL
- Aansluiting alle OB collecties op landelijk IBL
- Aansluiting CDR, UB, WSWB collecties

C. Gelaagd model leverende bibliotheken

1. Digitaal
2. Bibliotheekorganisaties in de provincie
3. Grote collectie OB's
4. Overige OB's en landelijke leveranciers